

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har uppmanat övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse 2012/13:75 med redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen. Ingen motion har väckts med anledning av skrivelsen.

Utskottet finner efter en genomgång av regeringens redovisning anledning att beröra redovisningen av fyra av skrivelserna. I sitt ställningstagande gällande inte slutbehandlade skrivelser påminner utskottet om vad konstitutionsutskottet tidigare framhållit om vikten av att regeringen gör ansträngningar för att undvika onödig tidsutdräkt när det gäller att hörsamma riksdagens tillkännagivanden samt att regeringen lämnar fullgod information i redogörelsen om orsaken till fördröjning där så är aktuellt.

Vad gäller slutbehandlade skrivelser framhåller utskottet vikten av att regeringen är tydlig och utförlig i sina slutsatser i de fall den bedömer att ett tillkännagivande är slutbehandlat. I ett fall delar utskottet inte regeringens bedömning att skrivelsen ska betraktas som slutbehandlad och utskottet finner därför anledning att påminna om vad det tidigare anfört om betydelsen av att regeringen med omsorg beaktar riksdagens tillkännagivanden innan de redovisas som slutbehandlade.

Utskottets ställningstagande har föranlett en avvikande mening (S, MP och V).

Utskottets överväganden

Årets redogörelse

Inledning

I skrivelsen (skr. 2012/13:75) redovisar regeringen de beslut som den fattat med anledning av de riksdagsbeslut som meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen. Redogörelsen omfattar huvudsakligen regeringsbeslut under 2012 med anledning av riksdagsskrivelser till regeringen under detta år. Redovisningen inbegriper vidare de riksdagsskrivelser från tidigare riksmöten som inte har redovisats som slutbehandlade. Förutom regeringens åtgärder med anledning av riksdagsbeslut som är en följd av framlagda propositioner och skrivelser lämnas i skrivelsen en redovisning av regeringens åtgärder med anledning av riksdagens tillkännagivanden till regeringen.

Inom näringsutskottets beredningsområde finns totalt 35 riksdagsskrivelser upptagna, varav 21 anges som slutbehandlade och resterande 14 som inte slutbehandlade. Totalt sett är 14 utav dessa riksdagsskrivelser tillkännagivanden, och utav dessa anges 6 som slutbehandlade och 8 som inte slutbehandlade. Efter en genomgång av regeringens redovisning finner utskottet anledning att beröra redovisningen av fyra av skrivelserna (med hänvisning till punkt och sida i redogörelsen). På följande sidor redovisas som en bakgrund information om de fyra aktuella ärendena uppdelat i avsnitten Inte slutbehandlade skrivelser och Slutbehandlade skrivelser.

Inte slutbehandlade skrivelser

Översyn av upphovsrättslagen (Skr. 2012/13:75, Ju 11 s. 18)

Riksdagens beslut: Riksdagen beslutade i juni 2007 – på förslag av näringsutskottet (bet. 2006/07:NU13) – om ett tillkännagivande där regeringen uppmanades att se över den s.k. upphovsrättslagen (1960:729) med koppling till bildkonstnärernas ställning. Enligt utskottet borde regeringen utreda vissa konkurrens- och ersättningsfrågor samt vissa kulturpolitiska frågor som kulturutskottet i ett yttrande till näringsutskottet hade tagit upp.

Regeringens redovisning i skrivelsen: Av redogörelsen framgår att regeringen under en längre tid planerat att besluta direktiv för en utredning om konstnårsfrågor och däri bl.a. hantera de frågor som omfattas av riksdagens tillkännagivande. Vidare framgår att regeringen enligt gällande verksamhetsplanering ska tillsätta en utredning under 2013. Arbeta pågår med framtagandet av kommittédirektiv.

Kommentar: En motsvarande redovisning men med andra årtal när utredningen beräknades kunna tillsättas lämnades i redogörelserna våren 2008, våren 2009, våren 2010, våren 2011 och våren 2012. Vid sin behandling

av motsvarande redogörelse våren 2011 konstaterade utskottet att regeringen successivt senarelagt tidpunkten för när utredningen beräknas bli tillsatt (bet. 2010/11:NU3y). Utskottet påminde om vad konstitutionsutskottet tidigare framhållit om vikten av att regeringen gör ansträngningar för att undvika onödig tidsutdräkt när det gäller att hörsamma riksdagens tillkännagivanden och vidare vikten av att regeringen om det trots detta drar ut på tiden lämnar fullgod information i redogörelsen om orsakerna till fördröjningen. Konstitutionsutskottet, som delade näringsutskottets bedömning, förutsatte att regeringen skulle vidta de åtgärder som krävs för att beakta dessa synpunkter (bet. 2010/11:KU21).

Ett förslag till kommittédirektiv om Vissa frågor om följerätt och inskränkningar i upphovsrätten, där en särskild utredare bl.a. föreslås se över de frågor som ligger inom riksdagens tillkännagivande, skickades den 6 maj 2013 på delning. Eventuella synpunkter ska lämnas senast den 14 maj 2013. Enligt förslaget till kommittédirektiv ska uppdraget redovisas senast den 1 juni 2014.

Klimat- och energipolitiska styrmedel (Skr. 2012/13:75, N8, s. 136)

Riksdagens beslut: Riksdagen beslutade i november 2008 – på förslag av näringsutskottet (bet. 2008/09:NU8) – om ett tillkännagivande där regeringen uppmanades att granska effekterna av olika klimat- och energipolitiska styrmedel för den internationellt konkurrensutsatta elintensiva industrin. Enligt utskottet skulle granskningen inte bara avse effekterna på industrin vad gäller elcertifikat och kvotpliktens undantag utan även omfatta andra styrmedel såsom energibeskattnings och utsläppsrätter.

Regeringens redovisning i skrivelsen: Regeringen nämner i detta års skrivelse tre åtgärder. För det första i budgetpropositionen för 2013 redovisade regeringen förslag till skatteåtgärder som bedöms bidra till ökad kostnadseffektivitet i klimat- och energipolitiken (se prop. 2012/13:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 6.21 s. 277). För det andra hänvisar regeringen till Energimyndighetens promemoria Konsekvenser av att EU skärper sitt utsläppsmål till 30 procent år 2020 – Påverkan på elpriset samt handel med utsläppsutrymme, som publicerades i april 2012. Ett avsnitt i promemorian behandlar konsekvenserna för industrin. Slutligen, för det tredje, har regeringen i regleringsbrevet för budgetåret 2013 gett Konjunkturinstitutet i uppdrag att utreda konsekvenserna av ett begränsat undantag för den elintensiva industrin och hur den elintensiva industrin m.fl. påverkas om en kvotpolitik införs för denna industri. Uppdraget ska redovisas senast den 30 september 2013.

Kommentar: Vid behandlingen av regeringens motsvarande redogörelse våren 2012 (skr. 2011/12:75) beslutade utskottet att genom protokollsutdrag (prot. 2011/12:30) påminna om vad konstitutionsutskottet tidigare framhållit om vikten av att regeringen gör ansträngningar för att undvika onödig tidsutdräkt när det gäller att hörsamma riksdagens tillkännagivanden.

den. Utskottet valde att särskilt lyfta fram det här aktuella tillkännagivandet där regeringen då efter mer än tre år ännu inte beslutat om att genomföra den efterfrågade granskningen (skr. 2011/12:74 s. 107). Konstitutionsutskottet delade näringsutskottets bedömning och förutsatte att regeringen vidtar de åtgärder som krävs för beakta dessa synpunkter (bet. 2011/12:KU21).

Slutbehandlade skrivelser

Samordnad information vid företagsstart (Skr. 2012/13:75, N12, s. 138)

Riksdagens beslut: Den 7 april 2011 beslutade riksdagen på förslag av näringsutskottet (bet. 2010/11:NU8) och med bifall till en motion (S, MP, V) – om ett tillkännagivande om inrättandet av en myndighetsgemensam portal för rådgivning samt registrerings- och tillståndsärenden för personer som vill starta företag. Utskottet, konstaterade att det genom ett samarbete mellan Bolagsverket, Tillväxtverket och Skatteverket pågår ett arbete kring dessa frågor genom webbportalen verksamt.se och påpekade att detta arbete behöver utvecklas, intensifieras och bli bättre genom att en myndighetsgemensam s.k. one-stop-shop omgående inrättas för personer som vill starta företag.

Regeringens redovisning i skrivelsen: Av regeringens redogörelse framgår att regeringen den 15 december 2011 gav Tillväxtverket, Bolagsverket och Skatteverket i uppdrag att vidareutveckla den myndighetsgemensamma företagarpportalen verksamt.se. Uppdraget ska redovisas senast den 31 mars 2015.

Kommentar: Av regeringsbeslutet den 15 december 2011 framgår att det i regeringens uppdrag till de tre ovannämnda myndigheterna ingår att utveckla information och e-tjänster kring tillstånd samt information om olika former av rådgivning med vägledning till olika aktörer och interaktiva rådgivningstjänster. Vidare framgår att uppdraget ska delrapporteras senast den 1 april 2013 respektive 2014. Av delredovisningen från den 1 april i år framgår att myndigheternas arbete med att vidareutveckla verksamt.se ligger i linje med riksdagens tillkännagivande. Samtidigt beskriver myndigheterna att det återstår en del problem att lösa innan den efterfrågade portalen kan bli verklighet.

Ett mineralpolitiskt program (Skr. 2012/13:75, N21, s. 142)

Riksdagens beslut: Riksdagen beslutade den 14 mars 2012 – på förslag av näringsutskottet (bet. 2011/12:NU14) och med bifall till en motion (S) – om ett tillkännagivande där regeringen uppmanas att ta fram ett program för en sammanhållen gruv- och mineralindustri i samverkan med näringen och den akademiska världen. I sitt ställningstagande framhåller utskottet att ett antal frågeställningar måste lyftas fram och hanteras på ett effektivt sätt för att programmet ska bli framgångsrikt. I detta sammanhang nämner utskottet följande områden: betydelsen av en väl fungerande infrastruktur

(i huvudsak järnväg), effektiviteten i tillståndsprocesser som kringgårdar bl.a. nya gruvetableringar eller återstart av nedlagda gruvor, kommunernas roll, tillgången till välutbildad arbetskraft samt förhållandet mellan gruv- och mineralindustrins expansion och nuvarande riksintressen, miljömål och ny kunskap om näringens påverkan på miljön och omgivningen.

Regeringens redovisning i skrivelsen: Av redogörelsen framgår att regeringen den 21 februari 2013 beslutade Sveriges mineralstrategi.

Kommentar: Utskottet konstaterade i betänkandet Mineralpolitiska frågor (2012/13:NU14) att regeringen nyligen presenterat en svensk mineralstrategi och att strategin har utarbetats i bred dialog och samverkan med aktörer och intressenter som på lokal, regional och nationell nivå bidrar till och berörs av gruv- och mineralnäringens verksamhet. I en reservation (S, MP och V) anfördes att strategin inte svarar upp mot det tillkännagivande som riksdagen beslutade om våren 2012 med innebörden att regeringen bör ta fram ett program för en sammanhållen gruv- och mineralindustri i samverkan med näringen och den akademiska världen.

Utskottets ställningstagande

Inledning

Utskottet redovisar sitt ställningstagande under rubrikerna Inte slutbehandlade skrivelser, Tillkännagivandet om samordnad information vid företagsstart och Tillkännagivandet om ett mineralpolitiskt program.

Inte slutbehandlade skrivelser

Som framgår av det föregående har utskottet vid behandlingen av motsvarande skrivelse de två senaste åren påmint om vad konstitutionsutskottet tidigare framhållit om vikten av att regeringen gör ansträngningar för att undvika onödig tidsutdräkt när det gäller att hörsamma riksdagens tillkännagivanden samt att regeringen lämnar fullgod information i redogörelsen om orsaken till fördröjningen där så är aktuellt. Med anledning av årets skrivelse vill utskottet anföra följande.

Tillkännagivandet om en översyn av upphovsrättslagen (bet. 2006/07:NU13) har i ett tidigare yttrande till konstitutionsutskottet (2010/11:NU3y) uppmärksamrats av utskottet då det passerat fyra år sedan tillkännagivandet utan att den önskade utredningen tillsatts. Två år senare, och totalt sex år sedan tillkännagivandet, kan utskottet återigen konstatera att tidpunkten för när utredningen beräknas bli tillsatt ånyo har senarelagts. Utskottet kan vidare än en gång konstatera att regeringens redovisning brister i avseendet att det inte lämnas någon information om orsaken till dröjsmålet.

Vidare i fråga om tillkännagivandet om granskning av olika styrmedels effekter för den internationellt konkurrensutsatta elintensiva industrin (bet. 2008/09:NU8) har regeringen i tidigare års redogörelser framför allt foku-

serat på elcertifikat fastän tillkännagivandet är bredare än så. Utskottet noterar att de åtgärder som nämns i årets redogörelse visserligen innefattar mer än elcertifikat men konstaterar att regeringen, trots att det nu gått mer än fyra år sedan tillkännagivandet, fortfarande inte beslutat att genomföra den efterfrågade granskningen.

Mot bakgrund av vad utskottet framfört i samband med granskningen av en tidigare skrivelse (yttr. 2010/11:NU3y) gällande tillkännagivandet där regeringen uppmanats att utforma en långsiktig lösning på huvudmannaskap och basfinansiering för Institutet för kvalitetsutveckling – SIQ (bet. 2009/10:NU1, bet. 2011/12:NU1) noterar och välkomnar utskottet att regeringen avser att återkomma till riksdagen i budgetpropositionen 2014.

Sammanfattningsvis vill utskottet återigen betona betydelsen av att regeringen lämnar fullgod information om tillkännagivanden från riksdagen som inte anges som slutbehandlade. Utskottet vill i detta sammanhang även framhålla vikten av att regeringen är tydlig och utförlig i sina slutsatser i de fall den bedömer att ett tillkännagivande är slutbehandlat.

Tillkännagivandet om samordnad information vid företagsstart

Utskottet välkomnar det pågående arbetet med att utveckla den gemensamma myndighetsportalen verksamt.se i linje med riksdagens tillkännagivande. Samtidigt kan utskottet konstatera att Tillväxtverket, Skatteverket och Bolagsverket i sin delrapportering den 1 april 2013 har påtalat att det återstår en del problem som behöver få en lösning innan den efterfrågade portalen kan bli verklighet. Utskottet har vid behandlingen av motsvarande skrivelser tidigare år påtalat vikten av att regeringen med omsorg beaktar riksdagens tillkännagivanden innan de redovisas som slutbehandlade. Av riksdagens tillkännagivande framgår att det ska *inrättas* en gemensam myndighetsportal för rådgivning samt registrerings- och tillståndsärenden för personer som vill starta företag. Utskottet anser inte att tillkännagivandet kan betraktas som slutbehandlat i och med att regeringen gett de tre ovan nämnda myndigheterna ett uppdrag som ska slutredovisas den 31 mars 2015. Utskottet menar att regeringen i nästa års redogörelse bör återkomma med en beskrivning av den fortsatta behandlingen med anledning av det aktuella tillkännagivandet.

Tillkännagivandet om ett mineralpolitiskt program

Utskottet anser att riksdagsskrivelsen och tillkännagivandet om ett mineralpolitiskt program kan anses vara slutbehandlad genom regeringens beslut om Sveriges mineralstrategi. Utskottet gör således ingen annan bedömning än regeringen. Enligt utskottets uppfattning svarar strategin mot de behov som har påtalats i riksdagens tillkännagivande. Vidare kan utskottet konstatera att det av mineralstrategin och regeringens webbplats framgår att arbetet med att ta fram strategin har skett genom en öppen process och i en bred dialog och i samverkan med aktörer och intressenter som på lokal,

regional och nationell nivå bidrar till och berörs av gruv- och mineralnäringens verksamhet. Ett stort antal intressenter har under arbetet med mineralstrategin inbjudits att lämna skriftliga synpunkter till Näringsdepartementet, däribland aktörer från näringen och den akademiska världen. Under arbetet med att ta fram strategin har vidare fyra dialogmöten hållits med olika teman, bl.a. kring forsknings- och innovationsfrågor om hur långsiktigt hållbara gruvregioner kan skapas och om en effektivare miljöprövning.

Stockholm den 14 maj 2013

På näringsutskottets vägnar

Mats Odell

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Mats Odell (KD), Jonas Eriksson (MP), Jessica Polfjärd (M), Hans Rothenberg (M), Carina Adolfsson Elgestam (S), Olof Lavesson (M), Krister Örnfjäder (S), Ann-Kristine Johansson (S), Eva Flyborg (FP), Börje Vestlund (S), Helena Lindahl (C), Anna Hagwall (SD), Kent Persson (V), Boriana Åberg (M), Ingela Nylund Watz (S), Johan Johansson (M) och Ingemar Nilsson (S).

Avvikande meningar

Tillkännagivandet om ett mineralpolitiskt program (S, MP, V)

Jonas Eriksson (MP), Carina Adolfsson Elgestam (S), Krister Örnfjäder (S), Ann-Kristine Johansson (S), Börje Vestlund (S), Kent Persson (V), Ingela Nylund Watz (S) och Ingemar Nilsson (S) anför:

Utskottet har i sitt ställningstagande betonat vikten av att regeringen är tydlig och utförlig i sina slutsatser i de fall den bedömer att ett tillkännagivande är slutbehandlat. Vi menar att regeringen brister i detta avseende då det gäller tillkännagivandet om ett mineralpolitiskt program där regeringen i redogörelsen endast nämner beslutet om Sveriges mineralstrategi utan att närmare beskriva hur strategin tillgodoser riksdagens tillkännagivande. Som vi tidigare påpekat (bet. 2011/12:NU14) anser vi inte att mineralstrategin svarar upp mot det tillkännagivande som riksdagen beslutade om våren 2012 med innebörden att regeringen bör ta fram ett program för en sammanhållen gruv- och mineralindustri i samverkan med näringen och den akademiska världen. I riksdagens tillkännagivande noterades det pågående arbetet med mineralstrategin, men enligt utskottets uppfattning behövdes en mer ambitiös ansats än den som regeringen hade skisserat. Vi kan inte se att riksdagens tillkännagivande på något vis har ändrat regeringens ansats i enlighet med det som riksdagen efterfrågade i sitt tillkännagivande.

Mot denna bakgrund delar vi inte heller regeringens uppfattning att riksdagsuttalandet om ett mineralpolitiskt program är att betrakta som slutbehandlat.